ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1956

Vyhlásené: 29.09.1956 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

45

Zákon

z 24. septembra 1956

o skrátení pracovného času

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone: Rozvoj výrobných síl a zvýšenie produktivity práce, ktoré sa dosiahli pri budovaní socializmu v našej vlasti, umožňujú pristúpiť ku skráteniu pracovného času ako k jednej z foriem zvyšovania životnej úrovne pracujúcich. Preto sa ustanovuje:

§ 1
Pravidelný pracovný čas

(1) Pravidelný pracovný čas zamestnancov, pokiaľ bol doteraz určený najvyššou výmerou 48 hodín týždenne, sa určuje na 46 hodín týždenne.

(2) Skrátenie pravidelného pracovného času sa vykoná bez skrátenia mzdy zamestnancov, a to spolu s opatreniami pre ďalší rast produktivity práce.

(3) Podrobnosti určí vláda, prípadne orgán, ktorý na to splnomocní.

Rozdelenie pravidelného pracovného času

§ 2

(1) Týždenný pracovný čas sa rozdeľuje, pokiaľ tento zákon ďalej neustanovuje inak, na šesť pracovných dní, pričom pracovný čas v sobotu je spravidla kratší; na ostatných päť dní je zásadne rozvrhnutý rovnomerne.

(2) Pracovný čas v sobotu nesmie byť kratší než päť hodín.

§ 3

(1) V stavebných a montážnych podnikoch (závodoch), ktoré pracujú výlučne alebo prevažne na investičnej výstavbe, možno celý týždenný pracovný čas rovnomerne rozdeliť na päť pracovných dní, ak tým neutrpí plynulý chod stavebných a montážnych prác. Stavby a pracoviská, na ktorých sa použije toto rozdelenie pracovného času, určí kompetentný minister (vedúci ústredného úradu alebo orgánu) po dohode s ústredným výborom príslušného odborového sväzu.

(2) Ustanovenie o päťdennom pracovnom týždni (odsek 1) sa nevzťahuje na podniky (závody) vykonávajúce stavebné alebo montážne práce v baniach. Pre ich zamestnancov platí rovnaké rozvrhnutie týždenného pracovného času ako pre zamestnancov v baniach (§ 4).

§ 4

(1) Zamestnancom banských podnikov (závodov) slúžiacich priamo pre ťažbu uhlia, tuhy a rúd a zamestnancom pracujúcim v osemhodinovej smene na prácach v nepretržitej prevádzke poskytne sa za 23 odpracovaných osemhodinových smien deň náhradného voľna. Za odpracovaný čas sa považuje tiež nezavinená neprítomnosť v práci.

(2) Ak to vyžadujú osobitné podmienky prevádzky alebo z iných závažných dôvodov, ak to podmienky prevádzky dovoľujú, môže kompetentný minister (vedúci ústredného úradu alebo orgánu) po dohode s ústredným výborom príslušného odborového sväzu výnimočne upraviť i v iných podnikoch (závodoch) alebo pre určité druhy prác v týchto podnikoch (závodoch) pracovný čas obdobne podľa odseku 1.

§ 5

Ak nedovoľuje povaha práce, aby pracovný čas bol rozvrhnutý na všetky pracovné dni v týždni podľa § 2 alebo rovnomerne na všetky týždne v určitom časovom období, môže kompetentný minister (vedúci ústredného úradu alebo orgánu) po dohode s ústredným výborom príslušného odborového sväzu rozvrhnúť pracovný čas odchylne; pravidelný pracovný čas nesmie pritom v časovom období spravidla štvortýždňovom presahovať priemerne 46 hodín týždenne.

§ 6

(1) Začiatok a koniec pracovných smien určuje riaditeľ podniku (závodu) alebo vedúci inej organizácie po dohode so závodným výborom odborovej organizácie na základe pokynov vydaných radou krajského národného výboru podľa osobitných predpisov na zabezpečenie plynulej prepravy pracujúcich a zásobovania elektrinou, plynom a výhrevnou parou.

(2) Začiatok a koniec pracovných smien v predajniach obchodu a závodoch verejného stravovania určí vedúci predajne (závodu) po dohode so závodným výborom odborovej organizácie s prihliadnutím na určený predajný čas.

(3) Začiatok a koniec pracovného času v ústredných úradoch a v iných štátnych orgánoch určí vláda po prejednaní s Ústrednou radou odborov.

Pravidelný pracovný čas mladistvých zamestnancov a kratší než pravidelný pracovný čas

§ 7

(1) Pre zabezpečenie zdravého vývoja mládeže sa pravidelný pracovný čas mladistvých zamestnancov do 16 rokov určuje na 36 hodín týždenne.

(2) Rozdelenie tohto pracovného času určí riaditeľ podniku (závodu) po dohode so závodným výborom odborovej organizácie, pri zachovaní zásad §§ 2 až 5, s prihliadnutím na prevádzkové potreby.

(3) Celkový rozsah teoretického školenia a výrobného výcviku učňov do 16 rokov upravia kompetentní ministri (vedúci ústredných úradov a orgánov) primerane k pravidelnému pracovnému času mladistvých zamestnancov.

§ 8

(1) Zamestnancovi možno na jeho žiadosť určiť kratší než pravidelný pracovný čas (§§ 1 a 7), ak to dovoľuje prevádzka a ak má pre to zamestnanec zdravotné alebo iné závažné dôvody. Kratší než

pravidelný pracovný čas sa určí aj pre pracovné miesta, kde povaha práce nevyžaduje, aby zamestnanec pracoval po celý pravidelný pracovný čas. Skrátený pracovný čas sa rozvrhne primerane podľa ustanovenia §§ 2 až 5.

(2) O určení kratšieho než pravidelného pracovného času rozhodujú po prejednaní so závodným výborom odborovej organizácie riaditeľ podniku (závodu) alebo vedúci inej organizácie, alebo podľa ich splnomocnenia vedúci im podriadených organizačných útvarov.

§ 9

Pri pracovnom čase mladistvých zamestnancov (§ 7) a pri určenom kratšom než pravidelnom pracovnom čase (§ 8) prislúcha zamestnancom zásadne pomerná časť mzdy, ktorú by mali pri pravidelnom pracovnom čase určenom podľa § 1. Podrobnosti určí vláda, prípadne orgán, ktorý na to splnomocní.

§ 10
Pracovné prestávky

Do pracovného času sa započítavajú len pracovné prestávky určené na občerstvenie, a to v rozsahu 15 minút na smenu.

§ 11
Splnomocnenie na presunutie pracovného pokoja

Aby pracujúci mohli lepšie využiť dni pracovného pokoja na oddych, môže vláda určiť, ak je to v súlade s potrebami národného hospodárstva, že sa dni pracovného pokoja určené zákonom č. 93/1951 Zb. o štátnom sviatku, o dňoch pracovného pokoja a o pamätných a významných dňoch, presunujú na iné dni tak, aby dva alebo viacej dní pracovného pokoja na seba naväzovalo, prípadne vykonať z týchto dôvodov aj iné presuny pracovného času.

Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 12

Ak sa tým vytvoria priaznivejšie podmienky na splnenie úloh určených štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva, môže vláda v rámci pravidelného pracovného času určeného týmto zákonom upraviť rozdelenie pracovného času odchylne od ustanovení §§ 2 až 5.

§ 13

Ministri (vedúci ústredných úradov a orgánov), vedúci im podriadených riadiacich orgánov, riaditelia podnikov (závodov) a vedúci iných organizácií sú povinní vykonať opatrenia, aby aj pri skrátení pracovného času podľa tohto zákona boli splnené plánované úlohy bez prekročenia plánovaných mzdových fondov a plánovaného počtu pracovníkov.

§ 14

Nedotknuté zostávajú doterajšie predpisy, pokiaľ upravujú dĺžku pracovného času pre zamestnancov výhodnejšie než tento zákon.

§ 15

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. októbrom 1956; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecký v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Poláček v. r.

Barák v. r.

Inž. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Bakuľa v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Dr. Škoda v. r.

Bukal v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Generál plukovník Lomský v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

Inž. Púčik v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Zatloukal v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.